

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

SÍLA IDENTITY

TÉMA JE URČENO PRO TY, KTEŘÍ MAJÍ V ÚMYSLU ROZVÍJET SVÉ VLASTNÍ
AUTORSKÉ ZÁMĚRY. VOLBA MÉDIA MUSÍ ODPOVÍDAT OBSAHOVÉMU
ZÁMĚRU.

BcA. Dominika Malovecká

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra design

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Intermédia

Diplomová práce

SÍLA IDENTITY

TÉMA JE URČENO PRO TY, KTEŘÍ MAJÍ V ÚMYSLU ROZVÍJET SVÉ VLASTNÍ
AUTORSKÉ ZÁMĚRY. VOLBA MÉDIA MUSÍ ODPOVÍDAT OBSAHOVÉMU
ZÁMĚRU.

BcA. Dominika Malovecká

Vedoucí práce: Doc. akad. mal. Vladimír Merta
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018

.....

podpis autora

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.....	4
3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY.....	6
3.1 Dečky.....	8
3.2 Dedičstvo I.....	8
3.3 Dedičstvo II.....	9
4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	11
4.1 Materiál.....	11
4.2 Technologická specifika.....	12
4.3 Červená vanička	12
4.4. Pohľad z kočíka - bodkované šaty	13
4.5. Bazén.....	14
4.6 Balkón- mucholapka.....	14
4.7 Balkón - kyblík - štipce	15
4.8 Papradie	15
4.8 Telefón.....	16
4.9 Modrý drevený klavír po mamine	16
4.10 Příklad práce pro daný obor.....	17
5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	19
a) Knižní a periodická literatura	19
b) Internetové zdroje.....	20
6 RESUMÉ	21
7 SEZNAM PŘÍLOH.....	23

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Doposiaľ v mojich prácach som sa zaoberala tematikou detstva a spomienok z nich. Rada na ne spomínam spätne, na bezstarostné detské časy, ktoré boli plné hier a nevšedných zážitkov. Kedy v dospelosti sa ich môžem pripomínať s ľahkosťou, vstrebávať ich do ďalších životných ciest a spomienok. Rozhodla som sa nad touto témou zaoberať a pokračovať v mojej diplomovej práci.

Jedná sa o obdobie, ktoré som zväčša prežívala o letných prázdninách u babičkách na Slovensku alebo doma, v našom byte s rodičmi. Spomínam na to často. Sú to miesta, ktoré sa nachádzajú v kráse prírody, medzi horami v strede slovenského kraja. Obklopené zeleňou a rôznymi živočíchmi, s ktorými som sa napríklad tak ľahko doma nestretla. Respektíve, neboli tak viditeľné v mestskom prostredí. Bolo to miesto na najrôznejšie aktivity, ktoré mi ponúkala rozľahlosť a voľnosť prostredia u jednej z babičiek. Veľká záhrada s lúčnymi kvetinami. Po okrajoch veľké drevnaté ovocné kríky či preveliký čerešňový strom, ktorý zasahoval cez plot až k susedom.

Pre mnohých spomienky z detstva berú ju a znamenajú pre nich ako samozrejmosť a nevenujú im taký dôraz, alebo chcú na ne pozabudnúť ak neboli príjemné. Pre mňa je veľmi dôležité sa k týmto zážitkom vracieť, sú pre mňa určitou vzácnosťou. Uvedomujem si, že zážitky z detstva nemôžem už reálne prežiť, preto som sa rozhodla sa im venovať formou vyšívajúcich obrazov, ktorými si ich budem môcť uschovať. Aby som podobné pocity z archivovala aj vo svojej diplomovej práci a priblížila sa čo najbližšie k najspomínanejším osobným spomienkam vyvolaním spomienkovej at-

mosféry, rozhodla som sa o jej vytvorenie za pomoci ľudového remesla. Technika vyšívania, ktoré mi predala jedna z mojich babičiek.

“To most people who have been educated in philosophy the idea of anything psychical which is not also conscious is so inconceivable that it seems to them absurd and refutable simply by logic. I believe this is only because they have never studied the relevant phenomena of hypnosis and dreams, which - quite apart from pathological manifestations -necessitate this view. Their psychology of consciousness is incapable of solving the problems of dreams and hypnosis.”¹

Za pomoci ôsmich vyšívaných kruhov, sa snažím reflektovať vlastnosti spomienok skrz výšivky, ktoré popisujú danú spomienku, reagujú na rôzne momenty z môjho detstva. Každý jeden objekt s vyšívaným príbehom či len zastupujúcim konkrétnym predmetom, alebo len vzorom či textúrou. Sú to spomienky, útržky ktoré si pamätám, a vytváram z nich obrazy, niektoré som už čiastočne pretvorila vo svojej dospeljej fantázii.

“Psychoanalýza totiž dôsledne popisuje výkyvy instinktů a ega pouze do adolescence, kdy by racionální genitalita měla absorbovat

¹ FREUD, Sigmund. The ego and the id. LaVergne, Tenn.: Pacific Publishing Studio, 2011. ISBN 1451537239.

infantilní fixace a iracionální konflikty nebo je přijmout s tím, že budou opakovány pod rozmanitými maskami. Hlavní opakované téma se tedy týkalo stínu frustrace, který z dětství dopadá na pozdější život jedince a na jeho společnost. V této knize tvrdíme, že dětství nebo společnost, můžeme pochopit pouze tehdy, když rozšíříme svůj pohled tak, abychom prozkoumali způsoby, jimiž společnosti ulehčují nevyhnutelné konflikty dětství příslibem jisté bezpečnosti, identity a integrity. Pokus takto společnosti posilují hodnoty, díky nimž ego existuje, vytvářejí jedinou podmínku, za níž je možný lidský růst.”²

² ERIKSON, Erik H. Childhood and society. New York: Norton, 1993. ISBN 039331068x.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Vo svojej diplomovej práci sa zaoberám témou sila identity ktorá je pre mňa úzko spojená s mojimi prežitými spomienkami z detstva, ktoré som väčšinou trávil u babičkách alebo len tak doma.

Najčastejšie spomienky mám na moje babičky, ktoré bývajú od seba dosť ďaleko na to, aby som u nich trávil viac ako len pár hodín či jeden krátky víkend. Ich rozdielne prostredie v ktorom bývali, sa samozrejme odzrkadľovalo aj na spôsobe vymýšľania hier a činností, ktorými som sa zamestnávala. Jedna z nich, ktorá býva ďalej od nášho mesta a museli sme k nej dochádzať ale stálo to za to, pretože má krásny dom s príjemnou atmosférou s veľkou záhradou pokrytú lúčnymi kvetinami a krásne mäkkou zelenou trávou. Chodenie bosá po tráve a cítiť kvapky rannej rosy na nohách či chytanie lúčnych koníkov do sklenenej fľaše alebo len tak čľapkanie sa v mojej malej červenej vaničke, to sú momenty, ktoré som si prežila a zostali vo mne dodnes. Pomyslením na ne prežívam emocionálny zážitok, z ktorých si pamätám najviac a prejavu sa do dnešného života za pomoci rôznych situácií.

Buď sú to celé spomienky typu príbehu, alebo si pamätám textúry či vzory na dané okamihy v ktorých sa tá situácia odohrávala. Zväčša so spomienkami sú vyslovene späté nielen vizuálne obrazy ale naopak. Pocity radosti, šťastia dokonca rôzne stupne obľúbených činností v ktorých som sa cítila spokojne, uvoľnene a naplnene. Fakt, že si na tieto okamihy môžem spomenúť a reálne sa do nich vžiť, je mi veľmi vzácny. Počas života som sa už

veľa krát pristihla ako mi pripomínali rôzne životné situácie aj keď o pár rokov neskôr. Keď ich prežívam znovu a znovu je to veľmi príjemné a naplňujúce. Charakter spomienok by som chcela priblížiť nielen sebe ale aj divákovi.

“Prvá koncepcia identity, ktorá bola inšpirovaná podľa Durkheima, vychádza zo zvykov z obdobia detstva, ale aj z toho, čo mal jedinec zaužívané. Tento návyk zabezpečuje príslušnosť človeka k sociálnym skupinám a zaručuje ich dočasnú stabilitu, pokračujúcu aj počas dospievania alebo dospelosti.”³

³ Wikipédia. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Identita_\(sociol%C3%B3gia\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Identita_(sociol%C3%B3gia)), [cit. 17.apríl.2018;23:41]. Dostupné na webovskej stránke (world wide web): [http://sk.wikipedia.org/wiki/Identita_\(sociol%C3%B3gia\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Identita_(sociol%C3%B3gia))

3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

V rámci diplomovej práce som na začiatku hľadala správny smer, ktorým by sa mala práca uberať. Vedela som, že chcem čerpať tému z môjho detstva a prežitých spomienok, ktoré boli natoľko intenzívne, že mám tu možnosť ich detailnejšie vidieť doteraz. Zážitky, ktoré dokážem nielen vidieť ale aj intenzívne precítiť. Rozhodla som sa teda o stvárnenie mojich spomienok a vizuálne ich pretvoriť za pomoci starého ľudového remesla a to je vyšívanie, ku ktorému ma viedla a k viacerým domácim prácam moja babička.

“V medzivojnovom období mala takmer každá národne zmýšľajúca Slovenka z mestského prostredia „národný kroj“, ktorý nosila na slávnostné príležitosti národného charakteru. K najnákladnejším, ale aj najdrahším, patrili sviatočné odevy žien z Piešťan a okolia Trnavy. Menej bol žiadaný odev z okolia Trenčína, Horehronia, Myjavy, Čičmian a pod.

K manifestačným prejavom národnej príslušnosti a radosti nad skončením vojnových útrap boli na Slovensku na jar 1945 oslavy oslobodenia, keď si „národný kroj“ obliekli mnohé ženy a dievčatá. Počas osláv I. výročia SNP v Turčianskom Sv. Martine sa zišli v „národnom kroji“ dievčatá, mladé aj staršie ženy. Dámy z lepšie situovaných meštianskych rodín mali trnavský a piešťanský odev; vyskytoval sa tiež odev myjavský, turčiansky, čičmiansky aj ľudový odev z Moravy.

Pri príležitosti korunovácie mladej kráľovnej Alžbety v roku 1953 jej do Londýna ako dar poslala Živena ženský sviatočný piešťanský ľudový odev.⁴

Objekty, ktoré vytváram za pomoci klasických drevených kruhov na vyšívanie reagujú na moje spomienky z detstva. Za pomoci spomienok sa snažím o zachovanie svojej identity, skrz výšivku. Snažím sa nielen o zachytenie situácií, textúr a predmetov na ktoré chcem poukázať. Pokúšam sa o vytvorenie charakteru spomienky a o ich prepojenie. Výsledne sa usilujem o ich vyobrazenie ako ich vnímam vo svojom vnútri.

Inštaláciou drevených kruhov (spomienky) reagujem na momenty z môjho detstva a týmto sa snažím ich zachovať a priblížiť nielen sebe ale aj divákovi.

Z predchádzajúcich prác počas štúdia na magisterskom stupni, som sa venovala už zo začiatku mojím spomienkam, skúsenosti z detstva, ktoré hrajú veľkú úlohu v mojom živote. V rámci môjho doterajšieho umeleckého vyjadrovania som sa sústreďovala na objekty, ktoré boli úzko späté s prežitými momentmi. Jedna z nich je napríklad práca dečky.

⁴ HEGLASOVÁ, A.: wopps. <https://wopps.sk/krojim-krojjs-krojime-o-sucasnom-trende-ludovej-vysivky/>, [cit. 17.apríl.2018;23:41]. Dostupné na webovskej stránke (world wide web): <https://wopps.sk/krojim-krojjs-krojime-o-sucasnom-trende-ludovej-vysivky/>

3.1 Dečky

Vizuálne sa vzťahujú ku konkrétnej spomienke, myšlienke na ktorú spomínam dodnes, alebo sa mi vyčarí, keď som na návšteve u babky. Niektoré veci vlastní prekvapivo dodnes a slúžia jej tým istým účelom.

Ako napríklad obrusové dečky, ktoré vyšivala a pokladala na konferenčný stolík v obývačke, kde sa najčastejšie usadili hostia na návštevách. Istá pýcha vlastnoručnej práce sa určite naskytovala. Všetka mala na čo. Treba veľkú trpezlivosť a odhodlanie na vytvorenie uháčkovanej deky.

Pri mojej detskej nešikovnosti sa mi raz podarilo vyliat' kakao. Na spomínanú ručne háčkovajú dečku na konferenčnom stolíku. Veľmi ma to mrzelo, babičku určite tiež, keďže si s uháčkovaním dečky dala veľa práce ale bohužiaľ, nezaobišla som sa bez telesného a slovného trestu. Pri ďalšej návšteve som objavila na konferenčnom stolíku s novou dečkou aj sklo, ktoré malo chrániť dečku pred akýmkoľvek poškodením. Postupom času pridali na sklo podpivníky- podtácky na poháre aby nerobili krúžky na skle. Pred ochranou dečky bolo sklo a pred ochranou skla boli podložky, ktoré trvajú do dnešného dňa aj keď som už dospelá. Na základe tejto skúsenosti som získala už staršie nevyužívané háčkované dečky a so všetkou starostlivosťou som ich obmotávala bavlnkami aby som ich symbolicky uchránila, pred akýmkoľvek poškodením.

3.2 Dedičstvo I

Ďalšie spomienky ktorým som venovala väčší dôraz z mojich doterajších prácach bolo česanie strapcov od koberca. To bola snáď

jediná vec, ktorú ma nechala babička spraviť pri upratovaní. Keďže chcela a stále chce a aj napriek k jej vysokému veku mať všetko pod kontrolou, čo sa týka upratovania tak jediná vec, ktorá mi zostala a bolo iba moja. Česanie strapcov. Nedajbože sa nejaký vytrhol.

Tento príbeh som sa snažila zobrazit' na veľkom plátne povyšovaných rôznych hrúbok a dĺžok bavln a nití, ktoré sa medzi sebou preplietali a nedali si tak dôrazne a pečlivo rozčesať.

Mnoho ďalších spomienok, ktoré sú odstupom času zábavnejšie som sa naučila u babičky nielen poriadkumilovnosti ale vstúpovala mi aj veľký dar k ručným prácam, ako je napríklad štrikovanie, háčkovanie obyčajnej retiazky, ručné šitie spätným stehom či už vyšívanie klasickým križikom.

3.3 Dedičstvo II

Pri ručných prácach a technike jednoduchej začiatocníckej retiazky, ktorú som si skúšala ako malá na niekoľko metrovej retiazke, ktorú som uháčkovala som sa rozhodla, pre vyjadrenie tejto spomienky ďalším objektom. Použila som taktiež rôzne materiály ako napríklad nitky, bavlny, vlnky niekoľkých rôznych hrúbok a dĺžok a zamotávala som ich na dlhú palicu s rôznymi uháčkovanými retiazkami po celej ich dĺžke. Tak vznikol objekt na ktorom viselo niekoľko nahrubo zavesených a uháčkovaných rôznych retiazok. Dokonca niektoré materiály, ako staré bavlnky som použila ešte z babkinho erárneho archívu.

Tieto chvíle sú pre mňa veľmi vzácne a preto som sa rozhodla pokračovať v tejto tematike a zvolila som si pre moju diplomovú prácu techniku vyšívania, ktorá ma ukludňuje, dokážem vydržať sedieť pri tom dostatočný počet hodín aby som sa pristihla že už deň skončil a začal sa nový. Činnosť vyšívania alebo akejkolvek ručnej práce s týmto charakterom vo mne vytvára spokojnosť, trpezlivosť a vnútorný pokoj.

“Předstírat, jak se to dnes dělá, že pojem Glabolismus znázorňuje vítězství volného podnikání nad totalitním kolektivismem, znamená naprosté nepochopení současné ztráty časových vzdáleností a neustáleho feed-backu, nepochopení srážky industriálních či post-industriálních aktivit.”⁵

⁵ VIRILIO, Paul. Informatická bomba. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2004. ISBN 80-86818-04-7.

4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

V rámci môjho projektu vytváram objekty, ktoré reagujú na moje spomienky z detstva. Snažím sa zachytiť obsahovú stránku, ale aj čo najviac sa priblížiť k atmosfére, ktoré majú vyvolať daný prežitý moment z detstva. O stvárnenie charakteru mojej spomienky sa pokúšam o čo najjasnejšie vyobrazenie tak ako ich vnímam teraz, vo svojom vnútri.

Po nasledujúcom momente, keď som sa rozhodla o najintenzívnejšie zobrazenie spomienok z detstva na rad prišlo riešenie a prínos vhodného materiálu a o čo najviac sa priblížiť k zachovaným spomienka cez vytvorenie inštalácie.

4.1 Materiál

Prvotne pri skúmaní materiálu bolo pre mňa dôležité vyjadriť čistotu a jemnosť, aby som mohla vyjadriť moje pocity a naplniť tak charakter, preto som prvotne siahla po jemnej záclonovej látke, ktorá mala zachytiť a podtrhnúť podstatu spomienok. Bohužiaľ, veľká transparentnosť a nie veľká pevnosť látky mi neumožňovala doceliť náhľad aký som si predstavovala.

Avšak, keď som rozmýšľala nad ďalšími vhodnejšími materiálmi napadlo ma ako najvhodnejším vyjadrovacím materiálom, klasické vyšívacie plátno, ktoré dokázalo perfektne vystihnúť techniky vyšívania, ktoré som chcela dosiahnuť.

4.2 Technologická specifiká

Ako náhle som mala premyslené momenty z detstva a určený vhodný materiál, ktorý mal podtrhovať celú atmosféru. Prirodzenou voľbou bola pre mňa možnosť o zanechanie látky v drevenom kruhovom ráme, keďže sa pomoci rámu sa látka dostatočne naťahuje a šponuje, práve tento moment vytvára pomyselný obraz na ktorý sa môžeme zamerať.

4.3 Červená vanička

Babička. Babičkina záhrada. Kúsok hebkej mäkkej trávy a kúsok rozpáleného betónu od slnečného žiarenia. Akurát taký kúsok, kde som si mohla dať vaničku, červenú vaničku, kde som sa mohla člapkať a bolo dostatočný priestor na to aby dospeláci na mňa videli z terasy. Spomienka pri ktorej ma zavalí pocit radosti, naplnenia a hravosti. Snažila som sa o nie až tak jasné zobrazenie konkrétneho momentu. Namiesto klasickej situácie a teda rozpáleného betónu som zvolila ako podklad koberec. Tiež, patrí do mojej spomienkovej obľúbenosti. Zasadenie predmetu, v tomto prípade detská vanička na koberec som stvárnila moju reálne prežitú spomienku s tou vysnívanou.

“I v našich dobách, kdy tradiční symbolické systémy jsou většinou zapomenuty nebo je nahradil povrchní a nestály žargon komerční a politické reklamy, určité atavistické představy stále zůstávají na barevné spektrum napojeny. Červená si bez ohledu na banální politické konotace nadále zachovává význam nebezpečí a krve; zelená, pomíneme-li kampaň ekologickým hnutím, dosud znamená obnovu a

bezpečí; modrá navzdory vojenským uniformám stále vyjadřuje pravdu a poctivost. Psychologové zabývající se barvami tyto dávne asociace zkoumají a jejich zjištění běžně využívají inzerenti, ale také architekti, kuchaři, návrháři interiérů a dopravní policie, když volí barvy pro školy a nemocnice, kombinace jídel, bytové prostory, auta a letadla. Barevně vymalované stěna nebo nástroj určité barvy sdělují poselství vyjadřující bezpečí nebo varování, pocit klidu nebo vzrušení.

Narozdíl od barevné skvrny však bíle místo zřejmě vyžaduje zaplnění, pokouší nás svou dotěrností. Prázdnota vytvořená rámem se nám představuje v minulém čase, naznačuje, že se stane něčím jiným, že díky inkoustové čáře nebo barevné skvrně získá identitu, že nezůstane prázdná navždy.”⁶

4.4. Pohľad z kočíka - bodkované šaty

Pohľad z kočíka a oproti mne krásna svetelná žiara slnka, keď som si obzerala svet okolo seba a mihotajúcu šed' zeme pod sebou v rýchlosti kolies kočíka. Predo mnou krásna dlhá sýto žltá farba šiat s malinkými čiernymi guľkami. To mi pripomína, že som mala na seba čiapku, bielu - neznášala som čiapky a pravidelne som protestovala systémom hodenie o zem. Už vtedy sa vo mne prejavovala tvrdohlavosť typu, keď si dupneš, dáš priamo najavo svoju nespokojnosť. V rámci stvárnenia do výšivky som sa zamerala iba na vzor - textúru, ktorú mam veľmi jasne doteraz stvárnenu vo svojej mysli.

⁶ MANGUEL, Alberto. 2008. Čtení obrazů: o čem přemýšlíme, když se díváme na umění?. 1. vyd. Brno: Host, 348 s. ISBN 978-80-7294-274-9.

4.5. Bazén

Ledabolo mi nespomenúť bazén. Veľký modrý kachličkový bazén, ktorý bol vsadený do zeme a pre mňa do určitého veku zakázaný, keď sa v ňom odzrkadľovalo prostredie - bol plný vody, nikdy som nedovidela až na dno, tým pre mňa nebol zaujímavý. Ale za to rozpálené slnkom o keramické svetlomodré kachličky, ktoré na niektorých miestach už boli opotrebované dookola celého bazéna - na ktorých sa dalo sedieť a spočiatku to aj páľilo, ale stálo to za to, a ten pocit si presadnúť na druhú stranu a omočiť si nohy. Veľmi často a s veľkou láskou spomínam na zákutie s bazénom. Doteraz neviem z akého dôvodu, ale pre mňa dedukujem z prva asi kvôli farebnosti, ma najviac na bazéne zaujímali malé červené chrobáčky, ktoré keď som pripučila tak zanechali po sebe krásnu červenú škvrnku tehlovej farby. Kontrast medzi svetlo modrou a tehlovou bol v tej dobe pre mňa fascinujúci.

4.6 Balkón- mucholapka

Bývanie v paneláku mi neumožňovalo až také veľké možnosti objavovania ako to bolo u babky na dome. Dostatočný priestor medzi panelákmi a aj výhľad mi dovoľoval môj obľúbený balkón. Prepojenie s kuchyňou bolo viac než vyhovujúce hlavne, keď mama vytvárala obed a mala na mňa dostatočný výhľad a samozrejme som bola pod dostatočnou kontrolou.

Milovala som našu lapačku múch. Bola plastová, celá plastová. Mala žltý plastový dierkovaný lapač a červenú vrúbkovanú plastovú rúčku. Samozrejme lapačka na hmyz mi skvelo slúžila na upratovanie balkóna, či polievanie machu a trávi ktorá prekukovala cez

už staré ošparované kachličky. Mucholapka bola dostatočne veľká na to aby som ju mala kurát tak, ako mama metlu. Balkón na ktorom boli kamenné kachličky s malými rôznymi kamienkami rôznych farieb ma natoľko zaujímali, že v letných mesiacoch to bolo moje najvyhľadávanejšie miesto.

Moja najobľúbenejšia činnosť bola každú kachličku potrieť vodou z môjho kýblika mimochodom, ktoré slúžilo zväčša na pieskovisko a robiť sa že veľmi upratujem a polievam mach a trávu medzi nedokonalými štrbinkami, kde rástli kúsok trávy a machu ma veľmi bavilo. Dokonca až na toľko, že si tú činnosť dokonale pamätám aj s prežitými emóciami až dodnes.

4.7 Balkón - kyblík - štipce

Neviem či to bola iba náhoda, ale zväčša som mala skoro všetko zladené. Perfektne mi zapadala kombinácia môjho červeného plastového kýblika s bielymi bodkami do balkónovej farebnej esencie k červeným štipcom s bielym telom. Presne si nespomínam, ako som si svoju hru pomenúvala, ale isté farebné spojenie som v ten daný moment vnímala.

4.8 Papradie

Z ďalších okamihov, a činnosti pri ktorých som si uvedomovala samozrejme už aj nesúce sa následky som milovala pri činnosti, kedy v obývačke na klasickom už vyobrazenom koberci som sa priblížila k vysokému kvetináču s papradím. V tej dobe dost' vo veľkej obľúbenosti rastlín u mojej babky. Po dostatočnom priblížení k papradiu som mala rada kontrast už opadaného lístia, ktoré inklino-

valo k hnedej až svetlo žltej farbe. Za to čerstvé bolo zelené, avšak na niektorých vetvách boli aj hnedé. Zo zvedavosti a jemnej záker-
nosti som s radosťou ťahala za vzdušné korene papradia a kmitala,
aby som uvoľnila rastlinu od hnedých listov.

4.8 Telefón

Telefón. Technologická záležitosť, ktorá asi láka každé dieťa. V mojom detstve existovala ešte pevná linka a doma sme mali klasický vytáčaci telefón, kde sa na koliečku nachádzal číselný ciferník. Haló, haló, to sú spomienky ktoré sa mi vnárajú. Dopodrob-
na si nepamätám, či som reálne niekomu volala, ale veľmi ma bavilo vytáčať rôzne čísla a čakať na zvuk, ktorý sa zjaví. Mojou najintenzívnejšou spomienkou bolo to, keď sme maľovali a telefón bol na zemi. Veľmi rýchlo a ľahko som mala k nemu prístup ako zvyčajne. Zväčša bol na mňa privysoko. Vo výšivke stvárňujem moment telefónu na podlahe, pamätám si, že sme mali oranžové li-
no. Tým pádom som sa rozhodla o stvárnenie a prepojenie reálnej spomienkovej situácie s príjmeným prežitím pocitom a s nafuňanou, mäkkou oranžovou podlahou.

4.9 Modrý drevený klavír po mamine

Mini verzia modrého dreveného klavíra, ktorý vážne hral. Sem tam bol už ošúchaný, ak si dobre pamätám tak aj moja mamina sa s ním hrávala za čias jej detstva. Nemám na neho len vizuálne spo-
mienky ale aj zvukové. Do niektorých kladív som musela udierať s väčšou silou a pravdu povediac niektoré už boli trochu rozladené. V tom veku som si skôr búchala a vnímala určité tóny, nepamätám si

ani na žiadnu konkrétnu skladbu. V tom veku by to asi ani nebolo možné. Skôr si ho pamätám iba vizuálne a hmatovo. Bol drevený a na niektorých miestach mu už opadávala modrá farba. Dokonca nemal už ani nožičky, takže rovno som ho dala na koberček aby tak nerezonoval na podlahe. Vo výšivke som sa zamerala vizuálne na klavír, ktorý si pamätám ako predmet a na parkety na ktoré som ho nepokladala a dala väčšiu prednosť tlmiacemu kobercu.

4.10 Prínos práce pre daný obor

Výsledkom mojej diplomovej práce je osem drevených kruhov s priemerom 27 cm, ktoré budú nainštalované rovnomerne vedľa seba v priestore a budú tak vytvárať dlhú líniu ako celok. V jednotlivých kruhoch zachytávam najsilnejšie momenty, ktoré reflektujú spomienky z detstva.

Baví ma objavovať nové vlastnosti a možnosti spracovania ľudovej výšivky. Návrat k mojím koreňom, či už v ľudovej tvorbe vyšívania ale aj k umu mojich babičiek.

Za výsledkom mojej práce stojí veľmi dlhá cesta, ktorá ma dokázala nasmerovať tak, aby som sa vo finále dopracovala k momentálnemu výstupu. K jednotlivým vyšívaným kruhom a s nimi spätými spomienkami, ktoré som dopracovala k výslednému celku.

Z niektorých konkrétnych spomienok mám dokonca aj fotografie, minimálne na doloženie faktu, že tie bodkované šaty vážne existovali a nebola to len spleť mojich fantázií.

“Pro Becherovy, stejně jako pro Ruschu nebyla důležitá jedna fotografie vytržená z kontextu, ale fotografie jako součást série.”⁷

Jednotlivé kruhy, pre mňa splnili, to čo bol môj zámer. Vďaka nim som sa ponorila do svojich spomienok z detstva a tak som sa ich mohla dotknúť, precítiť. Vyvolať v sebe autentické prežitky.

⁷ GRYGAR, Štěpán. Konceptuální umění a fotografie. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění, Fakulta filmová a televizní, katedra fotografie, 2004, 119 s. ISBN 80-7331-014-7.

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. FREUD, Sigmund. The ego and the id. LaVergne, Tenn.: Pacific Publishing Studio, 2011. ISBN 1451537239.
2. ERIKSON, Erik H. Childhood and society. New York: Norton, 1993. ISBN 039331068x.
3. VIRILIO, Paul. Informatická bomba. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2004. ISBN 80-86818-04-7.
4. MANGUEL, Alberto. 2008. Čtení obrazů: o čem přemýšlíme, když se díváme na umění?. 1. vyd. Brno: Host, 348 s. ISBN 978-80-7294-274-9.
5. GRYGAR, Štěpán. Konceptuální umění a fotografie. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění, Fakulta filmová a televizní, katedra fotografie, 2004, 119 s. ISBN 80-7331-014-7.

b) Internetové zdroje

1. Wikipédia. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Identita_\(sociol%C3%B3gia\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Identita_(sociol%C3%B3gia)), [cit. 17.apríl.2018;23:41]. Dostupné na webovskej stránke (world wide web): [http://sk.wikipedia.org/wiki/Identita_\(sociol%C3%B3gia\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Identita_(sociol%C3%B3gia))
2. HEGLASOVÁ, A.: wopps. <https://wopps.sk/krojim-krojis-krojime-o-sucasnom-trende-ludovej-vysivky/>, [cit. 17.apríl.2018;23:41]. Dostupné na webovskej stránke (world wide web): <https://wopps.sk/krojim-krojis-krojime-o-sucasnom-trende-ludovej-vysivky/>

6 RESUMÉ

In my works I have always dealt with my childhood and memories from it. I always like to go back and cherish all those carefree childhood times which were full of games and remarkable adventures.

Now, in my adulthood I have time to remind it all with ease, absorb it and benefit from it in my later journeys and visions. I have decided to take on this subject and expand it further in my master thesis.

It is revolving around a periods in my life, during summer breaks where I was staying with my grandmothers in Slovakia or at home, in our flat with my parents. I think about it quite frequently.

Those are the places, between the mountains, near beautiful nature of central Slovakia. Surrounded by vegetation and various animals with which I could not meet at my home. Alternatively, they were not so widely present in the city where I have lived in. It was the place for the numerous activities, which were made possible by the vastness and freedom of environment at one of my grandmother's place. Big garden with meadow flowers. Big woody fruit shrubs or enormous cherry tree which overhung over the fence to the neighbour's garden. For many, childhood memories are something expendable, something that is always there or they want to forget them and they won't attach not even slightest importance to it. Coming back to these events is very important and they are dear to me. I realize that I cannot fully experience those memories in their whole glory so I have decided to enclose them in form of embroidered paintings that will help me to relive them again. In order to archive the same feelings in my master thesis and to help get close to my most intimate

memories I have decided to describe the atmosphere of my childhood by classical folk craftsmanship - embroidery which was passed down on me by one of my grandmothers.

With help of eight embroidery circles I try to reflect properties of my memories through colored threads and every one describes one give memory and react to different moments of my childhood. Every one of them contains one story, object, pattern or texture faintly materializing from my past.

Thanks to them I have dived into my childhood memories and thus I was able to touch them, feel them again create authentic feelings inside me.

7 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Dečky 1, 2 (fotografia objektu)

Příloha 2

Dedičstvo I. 1, 2 (fotografia objektu)

Příloha 3

Dedičstvo II. 1, 2 (fotografia objektu)

Příloha 4

Šaty, balkón (fotografia z rodinného albumu)

Příloha 5

Telefón I, II, Palma (fotografia z rodinného albumu)

Příloha 6

Vanička, šaty (vlastná ilustrácia)

Příloha 7

Bazén, mucholapka (vlastná ilustrácia)

Příloha 8

Papradie, kýblik (vlastná ilustrácia)

Příloha 9

Telefón a klavír (vlastná ilustrácia)

Příloha 10

Dečky 1, 2 (fotografia objektu)

Dedičstvo I. 1, 2 (fotografia objektu)

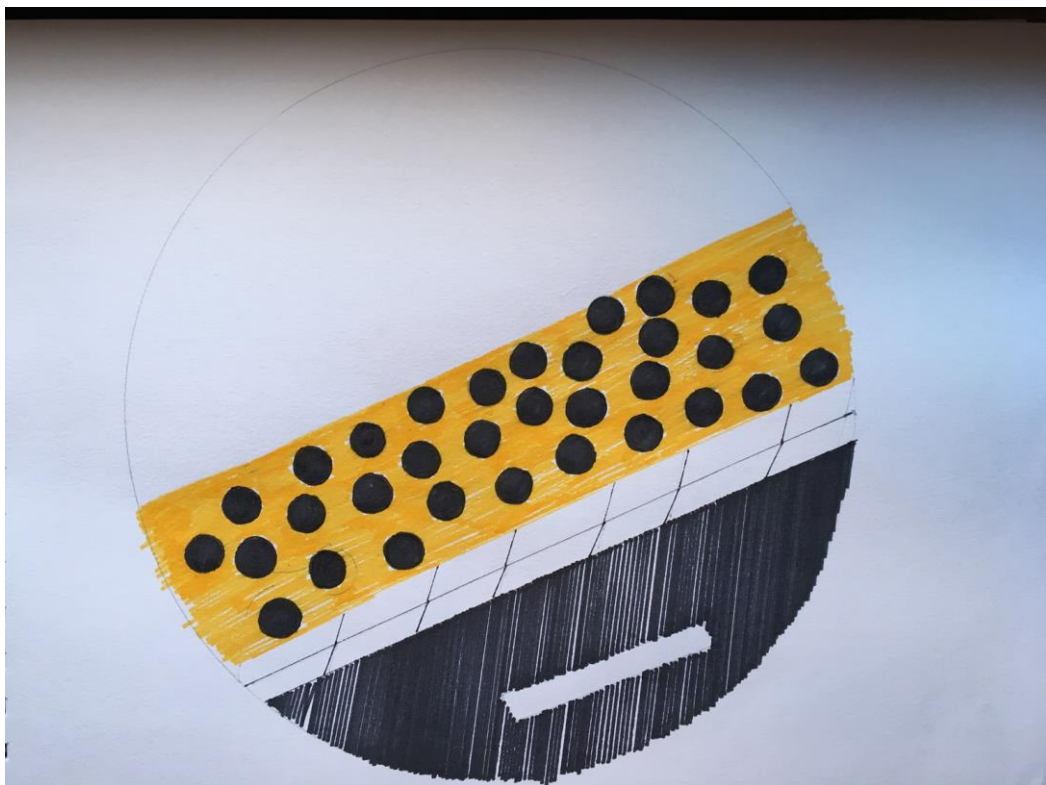
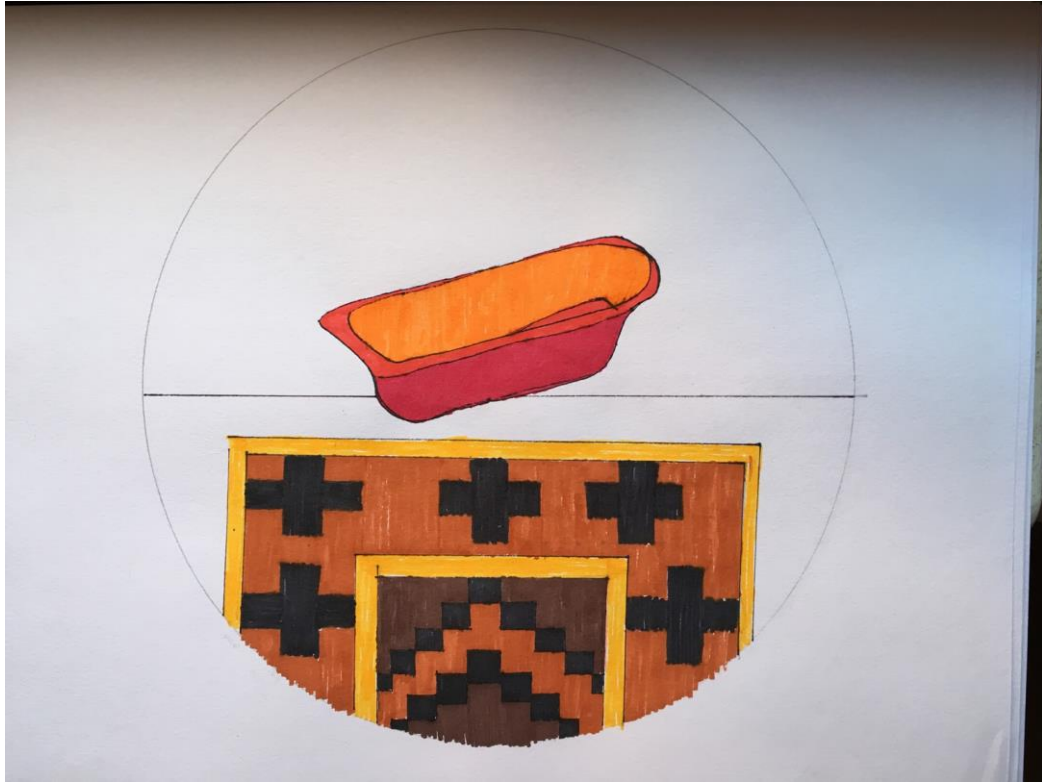
Dedičstvo II. 1, 2 (fotografia objektu)

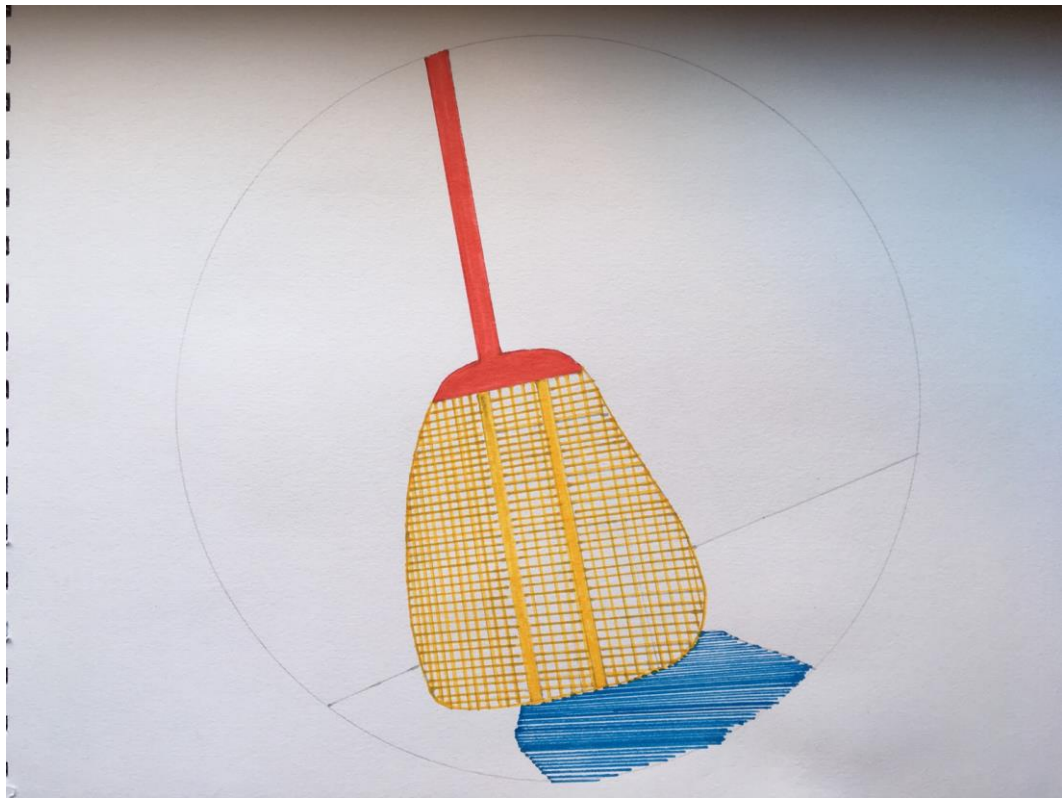
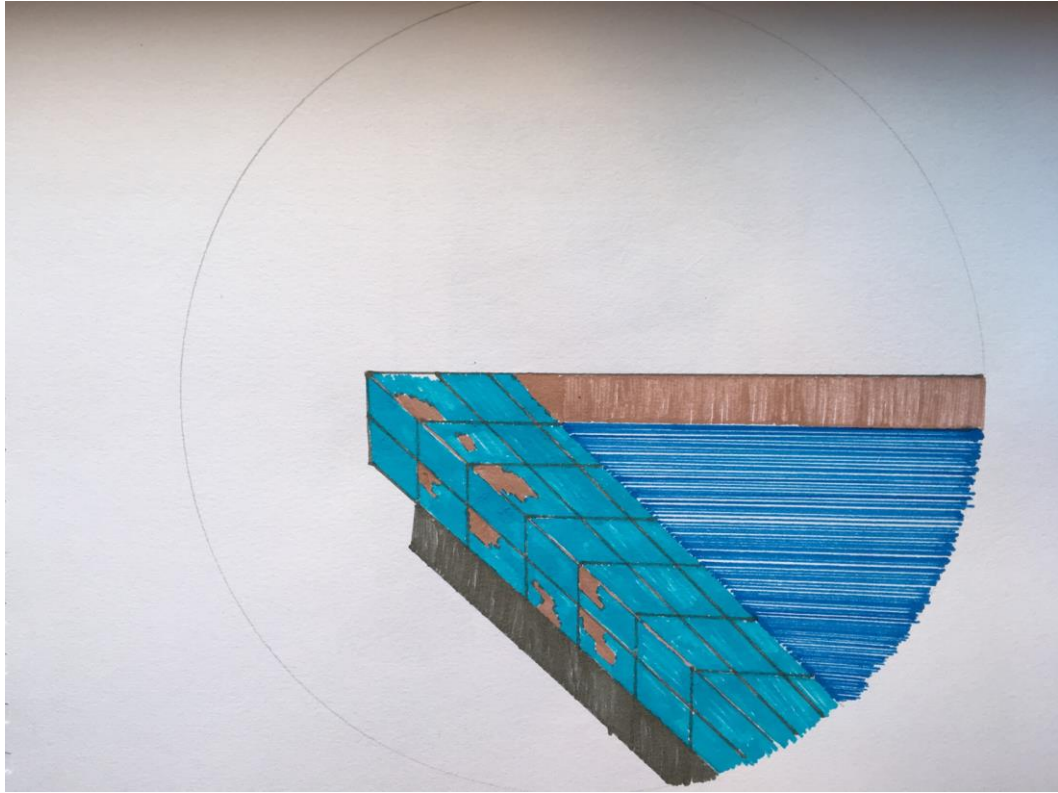
Šaty, balkón (fotografia z rodinného albumu)

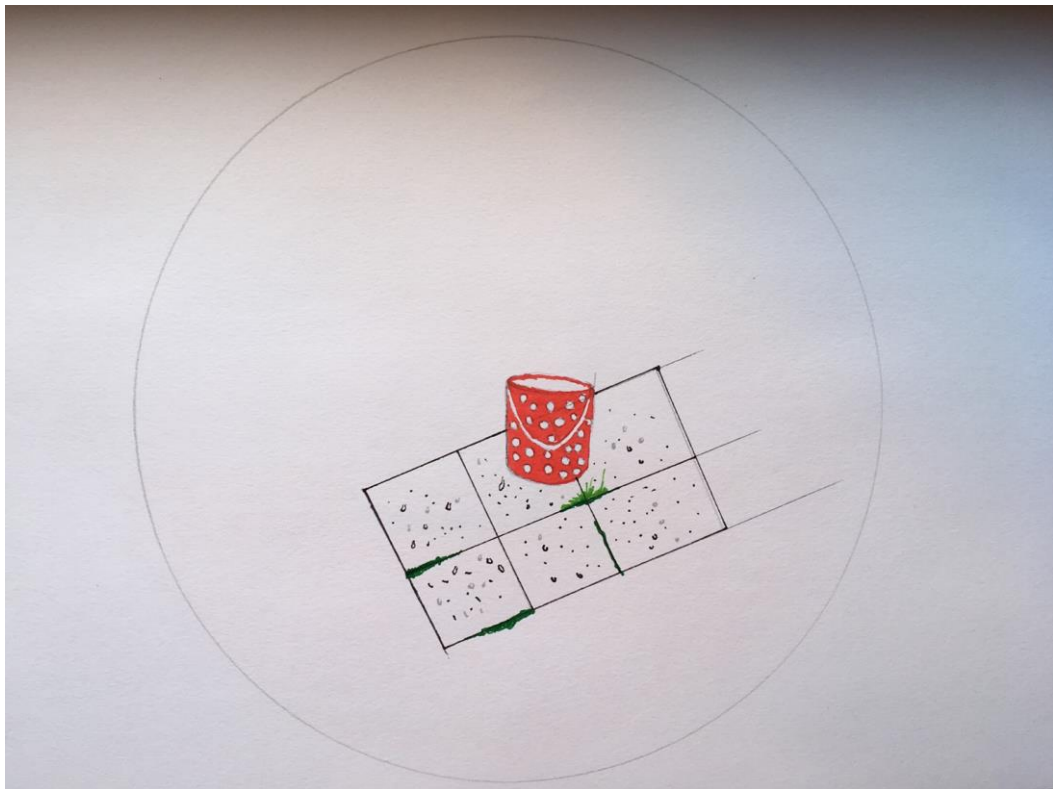
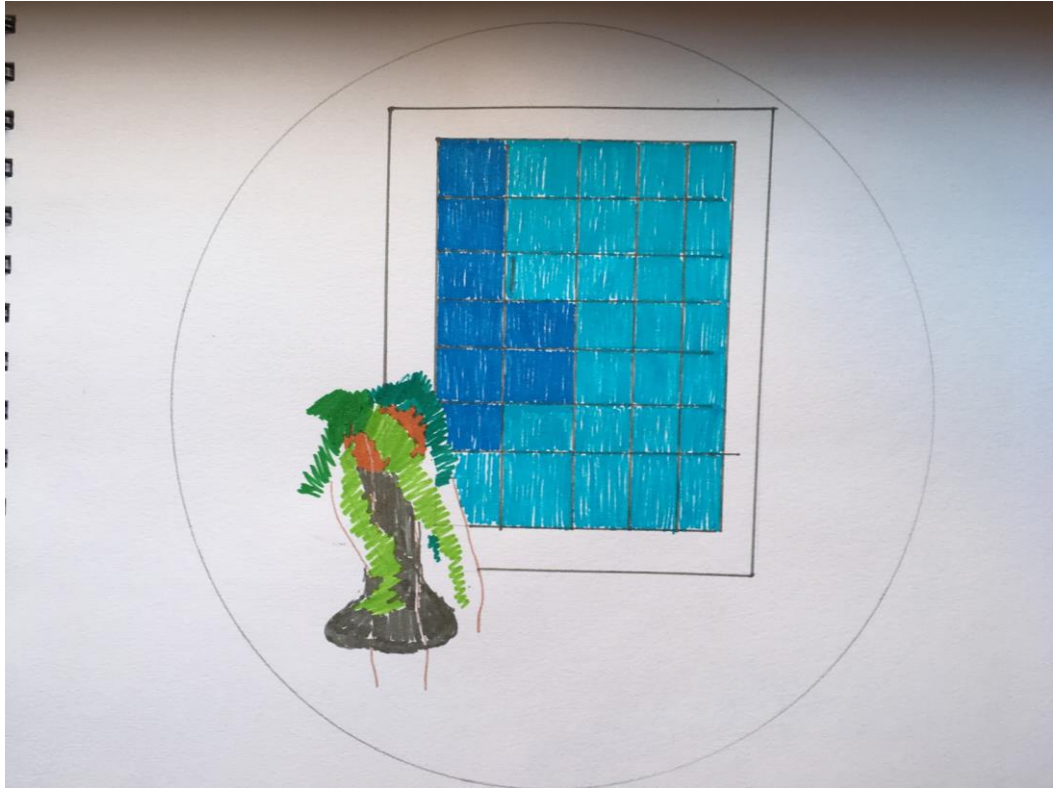
Telefón I, II, Palma (fotografia z rodinného albumu)

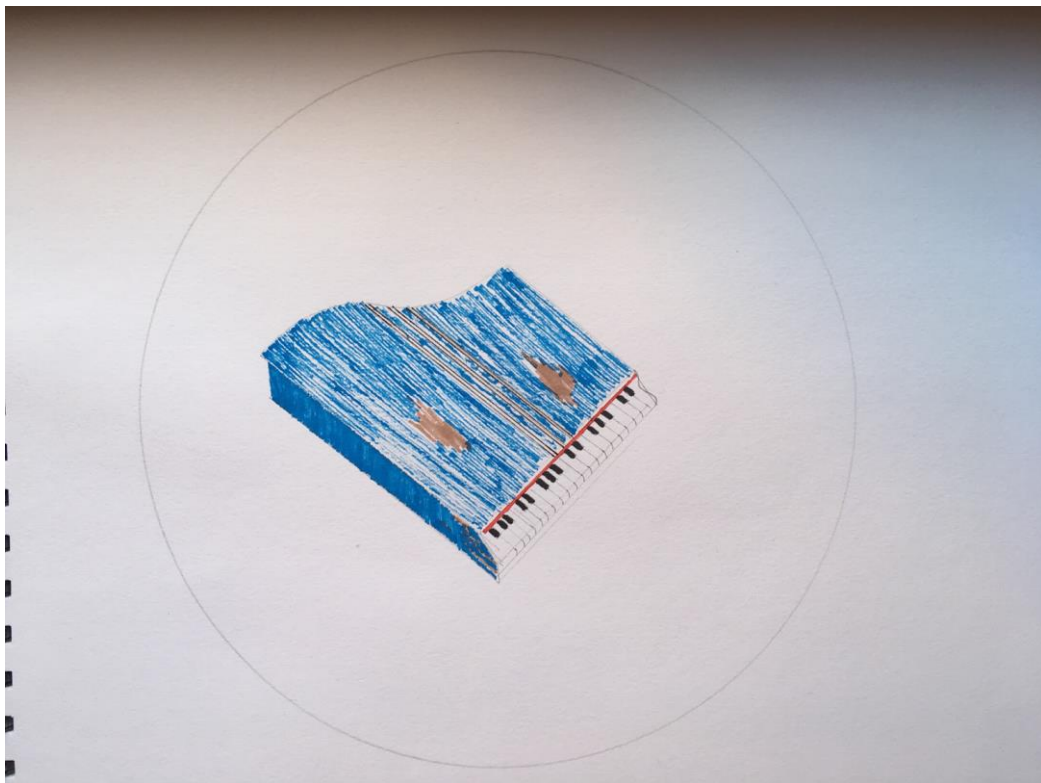
Vanička, šaty (vlastná ilustrácia)

Bazén, mucholapka (vlastná ilustrácia)

Papradie, kýblik (vlastná ilustrácia)

Telefón a klavír (vlastná ilustrácia)

Predbežná inštalácia (skica)